

დამტკიცებულია
თქუ აკადემიური საბჭოს 2016 წლის 29 იანვრის N1 გადაწყვეტილებით

მოდირიცირებულია
თქუ აკადემიური საბჭოს 2021 წლის 03 სექტემბრის N13
გადაწყვეტილებით

თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარული ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: ფსიქოლოგია

აკადემიური უმაღლესი განათლების საფეხური: ბაკალავრიატი

აკადემიური ხარისხი: ფსიქოლოგიის ბაკალავრი / Bachelor of Psychology

სწავლების ენა: ქართული

პროგრამის მოცულობა: 240 კრედიტი, საძიებელი აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად. ერთი კრედიტი - 25 საათია, ერთი სემესტრის ხანგრძლივობა - 20 კვირა, 1 სემესტრის მანძილზე 30 კრედიტი:

პროგრამის სტრუქტურა: თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამით ფსიქოლოგიის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად საჭირო 240 ECTS კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად:

- 30 (ECTS) კრედიტი - საუნივერსიტეტო საერთო სავალდებულო სასწავლო კურსები;
 - 5 (ECTS) კრედიტი - საფაკულტეტო სავალდებულო სასწავლო კურსი;
 - 5 (ECTS) კრედიტი - დამხმარე სავალდებულო/არჩევითი სასწავლო კურსი;
 - 110 (ECTS) კრედიტის ფარგლებში ხდება სტუდენტის მიერ სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსების არჩევა, მათ შორის 10 (ECTS) კრედიტი გათვალისწინებულია პრაქტიკისა და 10 (ECTS) კრედიტი საბაკალავრო ნაშრომისთვის.
 - 30 (ECTS) კრედიტის ფარგლებში ხდება სტუდენტის მიერ სპეციალობის არჩევითი სასწავლო კურსების ათვისება.
 - 30 (ECTS) კრედიტის ფარგლებში ხდება სტუდენტის მიერ ერთ-ერთი სპეციალობის სავალდებულო კონცენტრაციის არჩევა სოციალური ფსიქოლოგიის ან კლინიკური ფსიქოლოგიის კონცენტრაციით.
- 30 (ECTS) კრედიტი – თავისუფალი სასწავლო კურსები (სტუდენტი ირჩევს სასწავლო კურსებს უნივერსიტეტის ნებისმიერი საბაკალავრო პროგრამიდან).

საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

1.თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს სრული ზოგადი განათლების მქონე პირს, რომელსაც გააჩნია სახელმწიფოს მიერ დადასტურებული შესაბამისი დოკუმენტი (ატესტატი) ან მასთან გათანაბრებული და გაიარა შესაბამისი ერთიანი ეროვნული გამოცდები საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული წესის შესაბამისად.

2.აბიტურიენტების ხელშეწყობისა და სტუდენტების მობილობის მიზნით თბილისის ჰუმანიტარულ სასწავლო უნივერსიტეტში ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლა ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით და დადგენილ ვადებში დასაშვებია:

ა) უცხო ქვეყნის მოქალაქეებისათვის და მოქალაქეობის არმქონე პირებისათვის, რომლებმაც უცხო ქვეყანაში მიიღეს სრული ზოგადი ან მისი ეკვივალენტური განათლება;

ბ) საქართველოს მოქალაქეებისათვის, რომლებმაც უცხო ქვეყანაში მიიღეს სრული ზოგადი ან მისი ეკვივალენტური განათლება და სრული ზოგადი განათლების ბოლო 2 წელი ისწავლეს უცხო ქვეყანაში;

გ) პირებისათვის (გარდა ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის მონაწილე სტუდენტებისა და გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამის მონაწილე სტუდენტებისა), რომლებიც უცხო ქვეყანაში ცხოვრობდნენ ბოლო 1 წლის ან მეტი ხნის განმავლობაში , სწავლობენ / სწავლობდნენ და მიღებული აქვთ კრედიტები / კვალიფიკაცია უცხო ქვეყანაში ამ ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში .

3.ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე ჩარიცხვის მიზნით აბიტურიენტმა უნდა ჩააბროს: ქართული ენა და ლიტერატურა, ზოგადი უნარები და ერთ-ერთი უცხოური ენა. არჩევითი საგნებიდან აბიტურიენტს შეუძლია ჩააბაროს კანონმდებლობით დადგენილი ნებისმიერი არჩევითი საგანი.

4.თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე მობილობის წესით გადმოსულ სტუდენტთა მიღება ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 4 თებერვლის N 10/5 ბრძანებით დადგენილი წესისა და სასწავლო უნივერსიტეტის გადმოყვანის წესით ჩასარიცხ სტუდენტთა შესაბამისად.

პროგრამის ხელმძღვანელი -ასოც. პროფესორი ეკატერინე სულუხია (იხ.დანართი 3).

პროგრამის შესაბამისობა შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან

უნივერსიტეტის დაკვეთით ჩატარდა დასაქმების ბაზრის კვლევა (იხ. დანართი 5). კვლევის მიზანი იყო შეგვეფასებინა ერთის მხრივ იქნება თუ არა მოთხოვნა სტუდენტების მხრიდან ფსიქოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე და მეორეს მხრივ, იქნება თუ არა დასაქმების ბაზარზე მოთხოვნა იმ პოზიციებზე სადაც საჭიროა ფსიქოლოგიის კვალიფიკაცია.

კვლევის მიზნიდან გამომდინარე გამოყენებული იქნა შემდეგი მეთოდები:

1. სამაგიდო კვლევა
2. მცირე ზომის გამოკითხვა
3. ონლაინ გამოცხადებული ვაკანსიების ანალიზი

სამაგიდო კვლევის ფარგლებში შესწავლილი იქნა:

- ბოლო 10 წლის განმავლობაში საქართველოში შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესწავლის მიზნით ჩატარებული კვლევები
 - სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ოფიციალური სტატისტიკა დასაქმების, უმუშევრობის, საგანმანათლებლო პროგრამების შესახებ
4. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ გამოქვეყნებული ჩარიცხვების სტატისტიკა ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე და 2021 წლის საგანმანათლებლო პროგრამების შესახებ
 5. საერთაშორისო პროგნოზები ფსიქოლოგიის პროფესიის ტენდენციების შესახებ.

რაოდენობრივი კვლევა ჩატარდა ელექტრონული გამოკითხვის საშუალებით - გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო შრომის ბაზრის აქტორებმა, კვლევის მიზანს წარმოადგენდა დადგენა, არსებობს თუ არა მოთხოვნა კონკრეტული პროფესიის კადრზე და რამდენად დამაკმაყოფილებელია არსებული კადრების კვალიფიკაცია.

ვაკანსიების ანალიზის ფარგლებში შესწავლილი იქნა ვაკანსიების საიტების მიერ ბოლო სამი თვის მანძილზე გამოქვეყნებული ვაკანსიები და საკვალიფიკაციო მოთხოვნები.

კვლევამ აჩვენა, რომ საქართველოს უმაღლი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ გამოცხადებულ ფსიქოლოგიის საგანმანათლებლო პროგრამებზე კონკურსი მზარდია ბოლო რამოდენიმე წლის განმავლობაში. ეს ნიშნავს, რომ აბიტურიენტების მხრიდან ამ ეტაპზე მოთხოვნა ფსიქოლოგიის პროგრამის მიმართ იქნება.

ასევე, კვლევის შედეგი ცხადყოფს ფსიქოლოგიის პოზიციაზე/პროფესიაზე მზარდ საკადრო მოთხოვნას. ფსიქოლოგის საჭიროება უახლოეს პერიოდში შენარჩუნდება და შესაძლოა გაიზარდოს შემდეგ სექტორებში:

- სკოლამდელი აღზრდის საგანმანათლებლო დაწესებულებები
- ზოგადსაგანმანათლებლო საგანმანათლებლო დაწესებულებები
- ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისების მიმწოდებელ ორგანიზაციებში

- სპეციალური საჭიროებების მქონე ბავშვებთან და მოზარდებთან მომუშავე ორგანიზაციებში
- ზრუნვაზე ორიენტირებულ დაწესებულებებში
- ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიმწოდებელ ორგანიზაციებში
- საშუალო და დიდი ზომის ბიზნეს ორგანიზაციებში (როგორც HR ან ორგანიზაციული ფსიქოლოგი)
- ინდივიდუალური კონსულტირება (ფსიქიკური კორექცია, ფსიქოთერაპია)

1 პროგრამის აღწერა

პროგრამის აქტუალობა

თანამედროვე საზოგადოებაში ტექნოლოგიების სწრაფი განვითარებისა და საქმიანი ცხოვრების რიტმის ინტენსივობის ფონზე სულ უფრო აქტუალური ხდება ფსიქოლოგის პროფესია. ეს განსაკუთრებით იგრძნობა საგანმანათლებლო თუ სხვა სპეციალური დანიშნულების დაწესებულებებში, ჯანდაცვის სფეროში, სარეკლამო და PR ინდუსტრიაში; აშკარად აღინიშნება მოთხოვნა ფსიქოლოგიურ კონსულტაციებზე. მხედველობაშია მისაღები ისიც, რომ თანამედროვე ეტაპზე შეუძლებელია სხვადასხვა სახის ორგანიზაციების განვითარება ფსიქოლოგიის მეცნიერების მიღწევათა გათვალისწინების გარეშე. შესაბამისად სულ უფრო იზრდება მოთხოვნა ისეთ პერსონალზე რომლებიც ფლობენ საბაზისო თეორიულ ცოდნას ფსიქოლოგიური დარგების ძირითად დისციპლინებში და გამომუშავებული აქვთ ისეთი პრაქტიკული უნარ-ჩვევები, რომლებიც ეფუძნება პიროვნების მიმართ მთლიანობით მიდგომას, ჰუმანისტური ფსიქოლოგიის პრინციპებსა და განწყობის კანონზომიერებებს. შესაბამისად, პროგრამა უზრუნველყოფს ფართო სპექტრის პრაქტიკოსი-ფსიქოლოგის მომზადებას, რომელიც დააკმაყოფილებს საზოგადოების მოთხოვნას კვალიფიციურ ფსიქოლოგიურ მომსახურებაზე.

სწავლის ხანგრძლივობა: *პროგრამის საერთო ხანგრძლივობა – 4 წელი, 8 სემესტრი.*

2 პროგრამის მიზნები

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მიზანია:

1. გააცნოს სტუდენტს ფსიქოლოგიის, როგორც მეცნიერების ჩამოყალიბებისა და განვითარების ისტორია;
2. მისცეს მას ფართო ცოდნა ფსიქოლოგიის დარგის ფუნდამენტური ცნებების, პრინციპებისა და კანონზომიერებების შესახებ;
3. განუვითაროს მას სამეცნიერო წყაროების ანალიზისა და კრიტიკული შეფასების უნარი;
4. პროფესიული საქმიანობისას იმოქმედოს ეთიკური და სოციალური პასუხისმგებლობის ფარგლებში;

- კურსდამთავრებულს განუვითაროს და დაუხვეწოს კომუნიკაციის უნარი, როგორც პროფესიულ ასევე ზოგად სფეროში, რათა მან შეძლოს სხვადასხვა სახის კომუნიკაციიდან მიღებული ინფორმაციის ადეკვატურად აღქმა და საკუთარი პოზიციის ზეპირი და წერილობითი ფორმით ჩამოყალიბება;
- კურსდამთავრებულს გამოუმუშავოს და განუვითაროს თანამედროვე ტექნოლოგიების ყოველდღიურ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო საქმიანობაში გამოყენების უნარები.

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მიზანები სრულიად მიღწევადია და შესაბამისობაშია სასწავლო უნივერსიტეტის მისიასთან. იგი უზრუნველყოფს საქართველოს შიდაეროვნული შრომის ბაზარის, დამსაქმებელთა მოთხოვნების ადეკვატური ხარისხის, სათანადო კომპეტენციისა და კვალიფიკაციის მქონე ფსიქოლოგიის დარგის სპეციალისტების მომზადებას.

3 პროგრამის სწავლის შედეგები

საბაკალავრო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების წარმატებით ათვისებისა და შესაბამისი კრედიტების მოპოვების შემდეგ, სტუდენტს ენიჭება ფსიქოლოგიის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი, რაც ადასტურებს რომ კურსდამთავრებულს გააჩნია სათანადო თეორიული მომზადება და პრაქტიკული მზაობა ფსიქოლოგიის მიმართულებით.

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო კომპონენტების (საუნივერსიტეტო, სპეციალობის სავალდებულო და არჩევითი, კონცენტრაციის სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსების) შინაარსი, სწავლის და სწავლების მეთოდებისა და კრედიტების მოცულობის გათვალისწინებით, უზრუნველყოფს ამ კომპონენტით დასახული სწავლის შედეგების მიღწევას.

ცოდნა და გაცნობიერება:

- კურსდამთავრებულს აქვს ფსიქოლოგიის სფეროს ფართო ცოდნა, რომელიც მოიცავს ფსიქოლოგიაში არსებული თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას, ის აცნობიერებს თავისი პროფესიის არსსა და სოციალურ მნიშვნელობას, ფსიქოლოგის პროფესიული საქმიანობის მიზნებსა და ძირითად ფუნქციებს;
- აქვს ცოდნა ფსიქოლოგიის სხვადასხვა დარგის შესახებ; იცნობს ფსიქოლოგიის ძირითად ცნებებს, თეორიულ მიდგომებსა და ემპირიულ აღმოჩენებს; იცის ფსიქოლოგიის, როგორც მეცნიერების, ჩამოყალიბების ისტორია და თანამედროვე მდგომარეობა; იცნობს ფსიქოლოგიური კვლევის ძირითად მეთოდებს; იცნობს ფსიქოლოგიის ძირითად თეორიებს და ფსიქოლოგიის ძირითად დარგებს (სოციალური, პიროვნების, განვითარების, განათლების, კლინიკური, განწყობის და სხვ.).

აქვს ცოდნა პიროვნების ფსიქოლოგიის ძირითად საკითხებზე, პიროვნების ფსიქოლოგიის განვითარების ისტორიაზე თანამედროვე პიროვნების ფსიქოლოგიის განვითარების ეტაპებზე, პიროვნების მეცნიერული შესწავლის თავისებურებებზე;

აქვს სოციალური ფსიქოლოგიის ძირითადი ცნებებისა და კატეგორიების, სოციალური ფსიქოლოგიის თეორიების, სოციალური ფსიქოლოგიის კვლევის მეთოდების ცოდნა;

სტუდენტს აქვს თეორიული ცოდნა ბავშვის ფსიქიკის განვითარების ასაკობრივი თავისებურებების შესახებ; გარკვეულია ბავშვის განვითარებასთან დაკავშირებულ ძირითად ცნებებსა და ტერმინებში;

იცნობს ბიჰევიორისტულ, კოგნიტურ, ფსიქოსოციალურ თეორიებს; ასევე, ფლობს კოგნიტური ფსიქოლოგიის განვითარების ისტორიას და მის თანამედროვე მდგომარეობის ასპექტებს; ერკვევა განწყობის ფსიქოლოგიის ასპექტებში;

იცის კლინიკური ფსიქოლოგიის ძირითადი ასპექტები, პათოფსიქოლოგიური კვლევების მეთოდური საფუძვლები და ფსიქოფიზიოლოგიის თეორიული საფუძვლები, ძირითადი ცნებები; აცნობიერებს ფსიქოფიზიოლოგიურ კვლევის საკითხებს;

3. შეიძინა საჭირო ცოდნა კომპიუტერულ პროგრამათა პაკეტის (SPSS) გამოსაყენებლად; შეძლებს კვლევის მონაცემების სტატისტიკურ დამუშავებას ბაზისურ დონეზე.

უნარი:

4. კურსდამთავრებული შეძლებს ფსიქოლოგიის სფეროსათვის დამახასიათებელი და ასევე ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებას პრობლემების გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელებას, წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;

5. გეგმავს და ახორციელებს კვლევას თეორიული თუ ემპირიული/ექსპერიმენტული კვლევითი პროექტის სხვადასხვა კომპონენტის გათვალისწინებით; ახდენს მის პროცესში წამოჭრილი პრობლემების იდენტიფიცირებას და ხელმძღვანელობით/რეკომენდაციებით მათ გადაჭრას; შეუძლია ფსიქოლოგიური პრინციპების გამოყენება სხვადასხვა საკითხის (პიროვნული, სოციალური თუ ორგანიზაციული) მიმართ;

6. ასევე შეძლებს შეგრძნების, აღქმისა და განსაკუთრებით, ყურადღების ფუნქციონირების კანონზომიერებათა შესახებ ცოდნის გამოყენებას; კლინიკურ-ფსიქოლოგიური დიაგნოსტიკის და მიღებული შედეგის შეფასებას;

დასკვნის უნარი

7. შეძლებს ფსიქოლოგიის სფეროსათვის დამახასიათებელი მონაცემების შეგროვებას და განმარტებას, ასევე, განყენებული მონაცემებისა და/ან სიტუაციების ანალიზს ფსიქოლოგიაში აღიარებული და აპრობირებული სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით; დასაბუთებული და არგუმენტირებული დასკვნის ჩამოყალიბებას;

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს ფსიქოლოგიაში არსებული იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადებას და ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის გადაცემას, ქართულ და ერთ-ერთ უცხო ენაზე (ინგლისური, რუსული ან გერმანული B 2 დონეზე), თავისუფლად გამოიყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და

საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს (IT), რომელიც ხელს უწყობს მათ შემოქმედებით და კრიტიკულ გამოყენებას დარგისათვის სპეციფიკურ კონტექსტში.

8. კურსდამთავრებულს განვითარებული აქვს კრეატიული და ინოვაციური საქმიანობის, პროფესიული კომუნიკაციის უნარ-ჩვევები; შეძლებს პროფესიულ დისკუსიებში მონაწილეობას, ანგარიშის დაწერას ფსიქოლოგიის სფეროს ტერმინოლოგიის გამოყენებით; კურსდამთავრებულს ექნება უნარი ფსიქოლოგიურ ლიტერატურაზე მუშაობისა, რაც გამოიხატება პრობლემის თუ ამოცანის შესატყვისი ინფორმაციის გამოყოფაში, დამუშავებასა და კლასიფიცირებაში, შენახვასა და ადეკვატურ გადმოცემაში; შეძლებს მონაწილეობის მიღებას ფსიქოლოგიურ თემებისადმი მიძღვნილ დისკუსიებში, პროფესიულ საზოგადოებასთან მოლაპარაკების წარმოებაში და თავისი მოსაზრებებისა თუ შეხედულებების მკაფიოდ ჩამოყალიბება-დაფიქსირებას.

შეძლებს საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებას; ნაშრომის როგორც წერილობით, ასევე ზეპირად წარდგენას /პრეზენტაციას.

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა:

საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებული შეძლებს ფსიქოლოგიის დარგის საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასებას, შემდგომი სწავლის საჭიროებების დადგენას; კერძოდ:

9. სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღებას, დამუშავებას და ანალიზს; შეძლებს სხვათა ხელმძღვანელობით, ლიტერატურის გამოყენებით, ცოდნის ამაღლებას; ფსიქოლოგიის სფეროში დარგობრივ სამეცნიერო ლიტერატურასთან, წყაროებთან და ინტერნეტ რესურსებთან მუშაობას კარიერული ზრდის უზრუნველყოფის მიზნით.

10. პროფესიული ეთიკის პრინციპების დაცვით შეძლებს საკუთარ საქმიანობას და ეფექტურ კომუნიკაციას კოლეგებთან, მომიჯნავე დარგების სპეციალისტებთან და ფართო საზოგადოებასთან; საკუთარი და სხვების უწყვეტი პროფესიული განვითარების დაგეგმვას და განხორციელების ხელშეწყობას. განსაზღვრავს საკუთარი კომპეტენციის არეალს, პროფესიული საქმიანობისას მოქმედებს ეთიკური და სოციალური პასუხისმგებლობის ფარგლებში.

4 დასაქმების სფეროები და სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობები

საბაკალავრო განათლების მიღების შედეგად ფსიქოლოგიის ბაკალავრს შეუძლია გააგრძელოს სწავლა მაგისტრატურაში; იმუშაოს სხვადასხვა სახელმწიფო და არასამთავრობო ორგანიზაციაში: სკოლაში, ფსიქოლოგიური კონსულტირების ცენტრებში, სამედიცინო დაწესებულებებში, საწარმოებსა და ოფისებში ასისტენტ ფსიქოლოგად დასაქმების ადგილას მომუშავე პროფესიონალი ფსიქოლოგის ხელმძღვანელობის ქვეშ. აღნიშნული საბაკალავრო პროგრამის კომპეტენციები აგრეთვე შესატყვისია ორგანიზაციათა ადმინისტრაციული, ადამიანის რესურსების მართვის და მომსახურების სფეროს მუშაკებისთვის.

6 პროგრამის სტრუქტურა

იხ. დანართი 1

7 სწავლა-სწავლების მეთოდები

ლექცია, შემოქმედებითი პროცესია, რომელშიც ერთდროულად მონაწილეობენ ლექტორი და სტუდენტი. ლექციის ძირითადი მიზანია შესასწავლი თემის არსის გაგება, რაც გულისხმობს მიწოდებული მასალის შემოქმედებით და აქტიურ აღქმას. ამასთან, ყურადღება უნდა მიექცეს მასალის ძირითად დებულებებს, განმარტებებს, აღნიშვნებს, დაშვებებს. საჭიროა მთავარი საკითხების, ფაქტებისა და იდეების კრიტიკული ანალიზი. ლექცია უნდა უზრუნველყოფდეს შესასწავლი საგნის ძირითადი დებულებების მეცნიერულ და ლოგიკურად თანმიმდევრულ შეცნობას ზედმეტი დეტალებით გადატვირთვის გარეშე.

სამუშაო ჯგუფში მუშაობის დანიშნულებაა სტუდენტებს მიეცეს ლექციაზე მოსმენილი თემების გაღრმავების საშუალება. წამყვანი ლექტორის მითითებით სტუდენტი ან სტუდენტთა ჯგუფი მოიძიებს და ამუშავებს დამატებით ინფორმაციას, ამზადებს პრეზენტაციას, წერს ესეს და სხვ. მოისმინება მოხსენებები, იმართება დისკუსია, კეთდება დასკვნები. სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელი ლექტორი კოორდინაციას უწევს ამ პროცესების მიზანმიმართულად წარმართვას.

პრაქტიკული მეცადინეობის დანიშნულებაა კონკრეტული პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტის პროცესში თეორიული მასალის გამოყენების უნარის ფორმირება, რაც თავის მხრივ თეორიული მასალის დამოუკიდებლად გამოყენების ჩვევის გამომუშავების საფუძველია. პრაქტიკული მეცადინეობის ხელმძღვანელმა ყურადღება უნდა გაამახვილოს ამოცანათა და სავარჯიშოთა გადაწყვეტის მეთოდოლოგიაზე, მათ შესრულებაზე და სხვ.

სტუდენტთა დამოუკიდებელი მუშაობა - არის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული კურსების წარმატებით ათვისებისათვის დახარჯული სამუშაო დროის (შრომის) რაოდენობა ძირითადი ლიტერატურის გაცნობა-შესწავლიდან - ჯგუფურ მუშაობამდე და/ან შუალედური და დასკვნითი გამოცდების მომზადებისათვის.

სწავლება-სწავლის შესაბამისი აქტივობებია:

დისკუსია/დებატები – ინტერაქტიური სწავლების ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული მეთოდი, რომელიც მკვეთრად ამაღლებს სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტივობას. ეს მეთოდი განუვითარებს სტუდენტს კამათისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს;

ჯგუფური (collaborative) მუშაობა – ამ მეთოდით სწავლების დროს სტუდენტები იყოფიან ჯგუფებად და მათ ეძლევათ სასწავლო დავალებები. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავებენ საკითხს და პარალელურად უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანიდან გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში;

პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) – აღნიშნული სასწავლო მეთოდი ახალი ცოდნის მიღებისა და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად პრობლემის დასმას იყენებს;

თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება – სწავლების სტრატეგიაა, სადაც ჯგუფის თითოეული წევრი ვალდებულია არა მხოლოდ შეისწავლოს, არამედ დაეხმაროს თავის თანაგუნდელს საგნის უკეთ

შესწავლაში; თითოეული ჯგუფის წევრი მუშაობს პრობლემაზე, ვიდრე ყველა მათგანი არ დაეუფლება საკითხს.

ვერსტიკული მეთოდი – ეფუძნება სტუდენტების წინაშე დასმული ამოცანის ეტაპობრივ გადაწყვეტას. ეს ამოცანა სწავლების პროცესში ფაქტების დამოუკიდებლად დაფიქსირებისა და მათ შორის კავშირების დანახვის გზით ხორციელდება;

შემთხვევის ანალიზი (Case study) – პროფესორი სტუდენტებთან ერთად ლექციაზე განიხილავს კონკრეტულ შემთხვევებს, რომლებიც ყოველმხრივ და საფუძვლიანად შეისწავლიან საკითხს;

გონებრივი იერიში (Brain storming) – ეს მეთოდი გულისხმობს კონკრეტული თემის ფარგლებში კონკრეტული საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად მეტი, სასურველია რადიკალურად განსხვავებული აზრის, იდეის ჩამოყალიბებასა და გამოთქმის ხელშეწყობას. აღნიშნული მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემისადმი შემოქმედებითი მიდგომის განვითარებას. ეს მეთოდი ეფექტურია სტუდენტთა მრავალრიცხოვანი ჯგუფის არსებობის პირობებში და შედეგადად რამდენიმე ძირითადი ეტაპისგან:

- ა) პრობლემის/საკითხის შემოქმედებითი კუთხით განსაზღვრა;
- ბ) დროის გარკვეულ მონაკვეთში აუდიტორიისგან საკითხის ირგვლივ არსებული იდეების კრიტიკის გარეშე ჩანიშვნა (ძირითადად დაფაზე);
- გ) გამორიცხვის გზით იმ იდეების გამორჩევა, რომლებიც ყველაზე მეტ შესაბამისობას ავლენს დასმულ საკითხთან;

დემონსტრირების მეთოდი – ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტურია, ხშირ შემთხვევაში უმჯობესია, მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მივაწოდოთ სტუდენტებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია განხორციელდეს როგორც მასწავლებლის, ისე სტუდენტის მიერ. ეს მეთოდი გვეხმარება თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ რისი შესრულება მოუწევთ სტუდენტებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს;

პრეზენტაცია - არის სასწავლო-შემეცნებითი ხერხების ერთობლიობა, რომელიც პრობლემის გადაწყვეტის საშუალებას იძლევა სტუდენტის დამოუკიდებელი მოქმედებებისა და მიღებული შედეგების აუცილებელი პრეზენტაციის პირობებში. ამ მეთოდით სწავლება ამადლებს სტუდენტთა მოტივაციასა და პასუხისმგებლობას. პრეზენტაციაზე მუშაობა მოიცავს დაგეგმვის, კვლევის, პრაქტიკული აქტივობისა და შედეგების წარმოდგენის ეტაპებს არჩეული საკითხის შესაბამისად. პრეზენტაცია განხორციელდება ჩაითვლება, თუ მისი შედეგები თვალსაჩინოდ, დამაჯერებლად და კონკრეტული ფორმით არის წარმოდგენილი. იგი შეიძლება შესრულდეს ინდივიდუალურად, წყვილებში ან ჯგუფურად; ასევე, ერთი საგნის ან რამდენიმე საგნის (საგანთა ინტეგრაციის) ფარგლებში. დასრულების შემდეგ პრეზენტაცია წარედგინება ფართო აუდიტორიას.

ინდუქციური მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, როდესაც სწავლის პროცესში აზრის მსვლელობა ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული ანუ მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისკენ.

დედუქციური მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმოადგენს ანუ პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ.

ანალიზის მეთოდი გვეხმარება სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დაშლაში. ამით მარტივდება რთული პრობლემის შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების დეტალური გაშუქება.

სინთეზის მეთოდი გულისხმობს ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთლიანის დანახვის უნარის განვითარებას.

წერითი მუშაობის მეთოდი, რომელიც გულისხმობს შემდეგი სახის მოქმედებებს: ამონაწერებისა და ჩანაწერების გაკეთება, მასალის დაკონსპექტება, თეზისების შედგენა, რეფერატის ან ესეს შესრულება და ხელნაწერის დამუშავება.

პროექტის შემუშავება -პროექტზე მუშაობა მოიცავს დაგეგმვის, კვლევის, პრაქტიკული აქტივობისა და შედეგების წარმოდგენის ეტაპებს არჩეული საკითხის შესაბამისად. პროექტი განხორციელებლად ჩაითვლება, თუ მისი შედეგები თვალსაჩინოდ, დამაჯერებლად და კონკრეტული ფორმით არის წარმოდგენილი. იგი შეიძლება შესრულდეს ინდივიდუალურად, წყვილებში ან ჯგუფურად; ასევე, ერთი საგნის ან რამდენიმე საგნის (საგანთა ინტეგრაციის) ფარგლებში. დასრულების შემდეგ პროექტი წარედგინება ფართო აუდიტორიას.

პრაქტიკული მეთოდები – აერთიანებს სწავლების ყველა იმ ფორმას, რომელიც სტუდენტს პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს უყალიბებს, აქ სტუდენტი შექმნილი ცოდნის საფუძველზე დამოუკიდებლად ასრულებს ამა თუ იმ აქტივობას, საწარმოო პრაქტიკა.

საწარმოო პრაქტიკა არის სავალდებულო კომპონენტი და პროგრამის განუყოფელი ნაწილი. იგი ორიენტირებულია სტუდენტის პროფესიული უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე. იგი შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს რეალურ ცხოვრებაში გამოსცადოს აკადემიურ გარემოში შექმნილი კომპეტენციები (ცოდნა და უნარები). პრაქტიკა არის განაცხადი სტუდენტის მოლოდინის შესახებ, თუ რა უნდა იცოდეს, ესმოდეს ან/და რისი დემონსტრირება უნდა შეეძლოს სწავლის დასრულების შემდგომ. პროფესიული კომპეტენციები, რომლის მიღწევაცაა დაგეგმილი პროფესიული პრაქტიკის ფარგლებში ზოგადად არის ცოდნის, გაცნობიერების, უნარებისა და შესაძლებლობების დინამიური კომბინაცია.

საბაკალავრო ნაშრომი წარმოადგენს ერთგვარ შემაჯამებელ სამუშაოს, რითაც მოწმდება სპეციალობის სფეროში სტუდენტის არგუმენტაციის ანალიზისა და სინთეზის უნარი, ასევე პრობლემების ხედვის თუ შეფასების შესაძლებლობები. საბაკალავრო ნაშრომის შესრულებისთვის გამოიყენება სწავლების მეთოდების სხვადასხვა სახეობა, კერძოდ: წიგნზე მუშაობის მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ნაშრომის თემასთან დაკავშირებული მასალების მოძიებას, მომზადებას, მათ დაჯგუფებას, სისტემატიზირებას და დამუშავებას;

8 შეფასების სისტემა

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის სწავლის შედეგების მიღწევის დონე ფასდება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემის შესაბამისად. ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება მოიცავს შეფასების ფორმებს - შუალედურ (ერთჯერად ან მრავალჯერად) და დასკვნით შეფასებას, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას (100 ქულა). შუალედური და

დასკვნითი შეფასება მოიცავს შეფასების კომპონენტს/კომპონენტებს, რომელიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის ან/და უნარის ან/და კომპეტენციების შეფასების ხერხს/ხერხებს (ზეპირი/წერიითი გამოცდა, ზეპირი/წერიითი გამოკითხვა, საშინაო დავალება, პრაქტიკული/თეორიული სამუშაო და სხვ.). შეფასების კომპონენტი აერთიანებს შეფასების ერთგვაროვან მეთოდებს (ტესტი, ესე/ესეი, პრეზენტაცია, დისკუსია, პრაქტიკული/თეორიული დავალების შესრულება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, დისკუსიაში მონაწილეობა და სხვ.). შეფასების მეთოდი/მეთოდები იზომება შეფასების კრიტერიუმებით ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულით, რითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე. შეფასების თითოეულ ფორმასა და კომპონენტს შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) განსაზღვრული აქვს ხვედრითი წილი საბოლოო შეფასებაში, რაც აისახება კონკრეტულ სილაბუსში და ეცნობება სტუდენტს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში. დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასება) გამოყენებით. სტუდენტს კრედიტი ენიჭება მხოლოდ დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში. ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის შუალედური და დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის ხვედრითი წილი აისახება კონკრეტულ სილაბუსში.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით

გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

ფსიქოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში, FX-ის მიღების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა ინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 კალენდარულ დღეში.

შეფასების მეთოდები და კრიტერიუმები, მინიმალური კომპეტენციის ზღვრები, შეფასების რუბრიკები მოცემულია სასწავლო კურსების სილაბუსებში, რომლებიც რელევანტურია სასწავლო კურსების სპეციფიკასთან და მიმართულია სწავლის შედეგზე გასასვლელად.

9 სასწავლო რესურსების უზრუნველყოფა

პროგრამის განხორციელების ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტის მიერ მიღებული შემოსავლების, დამფუძნებელთა მიერ განხორციელებული ინვესტიციებისა და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული და ნებადართული სხვა სახსრების გამოყენებით. პროგრამის სარეალიზაციოთ მოზიდული ზემოაღნიშნული ფინანსები გამოიყენება აკადემიური პერსონალის სახელფასო უზრუნველყოფის, სტუდენტთა წახალისებისა და მოტივაციის, საბიბლიოთეკო ფონდის განახლებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის დასაკმაყოფილებლად.

პროგრამის სტრუქტურა, პროგრამის ადამიანური რესურსებით უზრუნველყოფა, სასწავლო გეგმა, სწავლის შედეგების რუკა, პროგრამის ხელმძღვანელის რეზიუმე (CV) თან ერთვის პროგრამას და მისი განუყოფელი ნაწილია (იხ.დანართები).

საწარმოო პრაქტიკის გავლის მიზნით და სტუდენტებისთვის პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავების მიზნით თბილისის ჰუმანიტარულ სასწავლო უნივერსიტეტს ხელშერულებები და ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები აქვს გაფორმებული შესაბამის პროფილის ორგანიზაციებთან:

საკვლევ-საკონსულტაციო ცენტრი "ფსიქო პროექტი"

„ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი“.

- აუდიტორიები;
- ბიბლიოთეკა (ბაზები: Cambridge Journals Online (<https://www.cambridge.org/core>); e-Duke Journals Scholarly Collection(<https://read.dukeupress.edu/>); Edward Elgar Publishing Journals and Development Studies e-books (<https://www.elgaronline.com/>); IMechE Journals (<https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/IMEchE>); Openedition Journals (<https://www.openedition.org/>); Royal Society Journals Collection(<https://royalsociety.org/journals/>); SAGE Journals(<https://journals.sagepub.com>); SAGE APCs for Open Access Journals (<https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/pure-gold-open-access-journals-at-sage>);
- სწავლების ორგანიზების ელექტრონული სისტემა;

დანართები:

- დანართი 1 -პროგრამის სტრუქტურა
- დანართი 2 - ძირითადი სწავლის შედეგების რუკა, სამიზნე ნიშნულები
- დანართი 3 - პროგრამის ხელმძღვანელის CV (resume)
- დანართი 4 - პროგრამის ადამიანური რესურსები

- დანართი 5 - დასაქმების ბაზრის კვლევა